

han fremkom med; men det er aabenbart for mig, at hans praktiske Indsigt, hans Forstand paa, hvad der kan gjennemføres, staar i ligefrem Modsetning til hans deklamatoriske Gave og dens Anvendelse idag; derfor kan jeg ikke tie stille. Han slog næsten Hænderne sammen og sagde: 8 Kvadratalen! Hvad er dette efter en saadan Bevægelse, som har affødt dette Lovforslag? Dertil skal jeg for det Første bemærke, at den ærede Rigsdagsmand slet ikke veed, hvad der har affødt dette Lovforslag. Hvad der har bevæget min ærede Medforlagsstiller (S. Ree), skal jeg ikke sige — jeg indlader mig ikke paa at ransage Nyser og Hjærter —, men jeg skal kun bemærke, at den Bevægelse, der finder Sted, og som for Nogle kan stille sig større, for Andre mindre — i den Henseende hersker der jo meget forskellige Anskuelser —, ikke har havt den mindste Indflydelse paa, at jeg er fremkommen med dette Lovforslag. Hvad der har havt Indflydelse derpaa, er den Erfaring, jeg har vundet i de Aar, hvori jeg har beskæftiget mig med denne Sag og har været interesseret deri, forsaavidt den Forening, jeg har staaet i Spidsen for, og som jeg selv har stiftet, har deltaget i disse Bygninger med en ikke ubetydelig Sum, samt forsaavidt jeg selv er i Bestyrelsen for Foreningen; det er Grunden, hvorfor jeg er fremkommen med dette Lovforslag, men slet ikke den Bevægelse, hvorom der er Tale. Det er dernæst forbausende, at den ærede Rigsdagsmand ikke kan se, saa Meget, at der ikke er Tale om 8, men om 8 + 64 Kvadratmile, — om Forladelse Kvadratalen, jeg vilde egentlig have sagt Stadealen. Jeg skal ikke her tale Græst; men jeg skal gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at han vil kunne skaffe sig Underretning om, hvad den falske Sorites vil sige, og naar han har faaet det at vide, vil han erfare, at det vilde være en Anvendelse deraf, naar man vilde komme til ham og sige: Hvad er 13 Kvadratalen? Det er det Hele, Du vil stræbe hen til under en saadan Bevægelse! De 72 ere Intet, 13 vil Du have, men der er virkelig bygget til 106 Kvadratalen af Arbeidernes Byggefond, og hvad er saa 13? Enhver kan tage Munden saa fuld, han vil, men han maa

ikke glemme, at der ikke er Tale om 8 Men, men om 8 Men + 64 Men. Dernæst forekommer det mig ikke rigtigt aldeles at glemme, at begge Forslagsstillerne udtrykkelig have udtalt, at de betragtede dette som Minimum, og meget gjerne ønskede at kunne stille videregaaende Forslag, men at de mente i denne Henseende at maatte afvente, hvorledes Stemningen var i det høie Thing, Noget, der naturligvis maatte være en Retteknor for deres Handlinger. Hvad angaar det Tal, som blev krævet af den ærede Rigsdagsmand, nemlig 85, skriver dette sig fra en temmelig ny Datum. Det er nemlig ikke, som det blev fremstillet af den ærede Rigsdagsmand, de fleste eller mange af Arbejderbygningerne, men kun de allerfidsste, de i Mertansgaden og endda kun nogle af disse, som ere byggede med Leiligheder paa 85 Kvadratalen. Jeg tror nu ligesom den Hødermand, der har staaet i Spidsen for Bygningen af disse Boliger, Maffiumester i Marinen Jensen, at 85 Men et er passende Kvadratur, og dersom jeg nogenlunde havde kunnet overse, hvilken Afgang i Statens og Kommunens Indtægter der vilde ske ved et saadant Forslag, havde jeg gjerne fra Begyndelsen af stillet Forslag om Afgiftsfrihed for Leiligheder af ikke over 85 Kvadratalen, men det turde jeg, som sagt, ikke; jeg turde kun antyde Minimum, idet jeg mente, at man altid kunde gaa højere op, hvis der skulde være Stemning hos det høie Thing og Regjeringen derfor. Der blev dernæst talt om Bygningsafgiften, og det blev principalt foreslaet, at denne i Almindelighed skulde ophæves. Derved er der talt lidt nok, men jeg indser ikke, at der er nogen Grund til at forvære saamange Millioner til dem, der ere Grundetere. Det blev derpaa sagt, at denne Afgift var den fletteste af alle Afgifter, fordi alle Eiendomme beskattedes lige, enten de laa i snevre Gyder eller paa store, frie Pladser, enten der var faldede Vægge, eller det var kostbare Paladser. Jeg tror for det Første, at der var meget lidt Praktisk i disse Ord, thi saadanne mindre Leiligheder ligge ikke i de store Gader; der er ikke i de store Gader Leiligheder, som ere smaa, men det er meget